

APATIN és VIDEKE

KÖZGAZDASÁGI, MŰVELŐDÉSI és TÁRSADALMI HETIKÖZLÖNY.

Apatin und Umgebung

Wochenblatt für Volkswirtschaft, Cultur- und sociale Interessen.

Előfizetési árak: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt,
negyedévre 1 frt.
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Szerkesztő — Redakteur: Bászler István. Apatin, tem-
plomtca 1138 a hová a lapnak szóló pénzküldemények
és kéziratok küldendők. — Apatin, Kirchengasse 1138
wohin alle Manuskripte und Gelder zu senden sind.

Pränumerationspreise: ganzjährig 4 fl, halbjährig 2 fl.
vierteljährig 1 fl.
Erscheint jeden Samstag.
Manuskripte werden nicht zurückgestellt.

Felnőtt gyermekek.

Napról napra szomoruan győződhetünk meg arról, hogy az újabkori rendszerű nevelés sok irányban vad hajtásokat produkál.

Igen, addig, míg a gyermekek az iskolákat látogatják, magukviselte ellen alig lehet általában kifogást tenni. Kivétel mindig volt és lesz is. Az iskolai fegyelem imponál a gyermeknek, meghajlik előtte és fogalmaink szerint jól viseli magát, legalább ott és akkor, ha szemünk előtt van.

Ugyanazt lehet némileg alkalmazni az alsó fokú iparostanonc iskola hallgatóira nézve is, mert az iskolai fegyelem még ezeknek is imponál, még ezekre is hat, minek folytán ezek is elég jól viselik magukat.

De ezzel készen is vagyunk.

Ha a gyermekek elvégezték az elemi iskolát és házi munkára lesznek fogva, megszűnt felettük az iskolai fegyelem jótékony hatása és ezzel vége is a tisztességes jó magaviseletnek.

Sok ezek közül teljesen visszaesik ős állapotba, mint ha soha sem jártak volna iskolába, az iskolai nevelés hatása csak ritkán és akkor is negatív formában jelentkezik náluk, magukviselte az utcán valamint a nyilvános helyeken a féktelenség, vadság és zabolátlanság egész sorozatát tünteti fel. Undorral és bánattal vegyes érzelmekkel fordul el ezektől minden jó izlésű ember. Undorral, mert ezen lényekben az emberiesség teljesen alattiassággá alacsonyodott le; bánattal mert kárba veszettnek látjuk azon sok jóakaratot,

fáradtságot, nevelési szabályt, a melyet tanítóik reájuk parazoltak.

Az iparostanoncok, addig míg iskolai felügyelet alatt állanak, csak valahogyan beletörődnek a némileg tisztességesnek mendható magaviseletbe; de a mint itt az iskolai felügyelet vége, a mint elérkezik a felszabadulás órája, akkor kitör legtöbbször a vad szenvedélyek egész orkánja, mi minden néven nevezhető rendetlenkedésben, rendetlen életmódban, de a mindinkább gyakrabban mutatkozó véres verekedésekben leginkább tapasztalható.

Ha némi figyelemmel kísérjük nemcsak a közbirtokosság fiatalságának, hanem az iparos ifjaknak vasárnapi és egyéb nyilvános mulatságait, azt fogjuk tapasztalni, hogy sok ifjú abban keresi a hősködés netovábbját, hogy már a multság tartama alatt, vagy legalább annak bevégeztével, megkéselhesse riváisait és minél több sebbel borítva hagyassa az utcán fetrengni.

Ezen esetek, fájdalom, nem szörványosak, hanem mindennapik, a veszekedések és késelések már annyira átmentek a fiatalság néhány csoportjának vérébe, hogy vasárnapi vagy egyéb alkalomból rendezett multságaik nem is képzelhetők holmi parázs veszekedések és késelések nélkül.

Ez idő szerint is van a községben nem egy sebestűl, ki alig várja bajának enyhülését, hogy a verekedéseket újra kezdhesse.

Sőt csak nemrég tapasztaltuk a vereség netovábbját néhány reményteljes suhancznál, kik egy szegény ártatlan gyermekben töltötték ki nemtelen

bosszújukat, kit annyira elverték, hogy most nyomorulttestű s mankón kénytelen járni; hogy mi történt a tettesekkel, jobb nem kérdezni.

Ily körülmények között minden nemesebb érzésű szülő szive aggodalommal van tele iparos vagy földművelő pályán lévő gyermekének jövője iránt, mert soha sem tudhatja, hogy gyermeke hol és mikor lesz áldozata valamelyik pályatársa vadságának.

De sokat szenved ezen vad állapotok uralma által a békés polgárok közbiztonsága is, mert soha sem tudhatja előre, hol és mely csordája által csatangoló flatalságnak lesz megtámadva, vagy legalább kővel megdobálva.

Szomorú és szégyenletes állapotok ezek, szégyenére válnak mindazon tényezőknek, a melyeket felelőssé lehet tenni a közrend — és közbiztonságért.

Valljuk be őszintén, hogy ezen elvadulása az erkölcsöknek csak újabb keletű, régebben ennek nyoma nem volt azon egyszerű okból, mert a fiatalság több tekintetben felügyelet alatt állott másrészt a közrend és közcsend ellen vétőket szigorúan felelősségre vonták, ha pedig bűnös volt szigorúan megbüntették.

Most sem hiányzik egyéb, mint szigorú felügyelet az arra hivatott és e célra felbérelt közegek részéről. Mikor a felelős örök közmondásos felügyelete alatt állott a közbiztonság, mindnyájan óhajtották a tényleges viszonyok megváltoztatását s midőn a felügyelet módja megváltozott minden maradt a régiben. A verekedők és késelők falkája még nagyobb lett.

Most is ugyanazt kell tenni, a mit régebben, a verekedőket a lehető leg-szigorúbban meg kell büntetni, tekintet nélkül korukra és állásukra nézve. mennyen el a kedvük a verekedéstől.

Hiába fáradsz a közművelődés érdekében az iskola és arra hivatott valamennyi hatóság; ha az ifjúság ép azon korban szünik meg minden erőteljesebb felügyelet, a mikor arra szükség van.

Az ifjúság mulatságai valóságos orgiái a vadságnak, nevelatlenségnek és tanyái minden bűnnek, mert itt a mindkét nembeli fiatalság minden korlát nélkül tobzódhatik kedve szererint, nem éri ezért őket sem feddés sem büntetés, minek nyomában jár a nevelatlenség, elvadulás, erkölcstelenség és élszomorító süyedés, miről meggyőződhetünk a mindkét nembeli fiatalságot jellemző erkölcsi süyedésről, miről ismét a születések törvényességét igazoló számok megdöbbentő nagysága tanuskodik.

Tegyük meg tehát ezen abnormis állapotok javítására minden lehető első sorban a szülők, pedig a korcsmákat látogató leányok szülei, másodsorban az erre hivatott közegek, hogy ne vesszen kárba az iskola költséges és fáradságos működése, hanem teljesüljön a szülők ohaja, hogy gyermekeikből jól nevelt, erkölcsös, művelt, illedelmes polgárok váljanak.

. . . . s.

Unsere erwachsenen Kinder.

Von Tag zu Tag können wir uns überzeugen, daß die Erziehungsmethode der neueren Zeit in mancher Beziehung betrübende Auswüchse hervorbringt.

Wohl kann gegen das Betragen der Kinder, so lange dieselben die Schule besuchen, im Allgemeinen nicht besonders Klage geführt werden. Ausnahmen gab es immer, und wird es wohl immer geben. Die Schuldisziplin imponirt dem Kinde; es beugt sich vor derselben, und führt sich nach unsern Begriffen gut auf, wenigstens dort, wo es vor unsern Augen ist.

Dasselbe können wir beiläufig auch von den Schülern der Gewerbeschule behaupten, denn auch diesen imponirt noch die Schuldisziplin, sie wirkt auch auf diese, in Folge dessen auch diese sich ziemlich gut betragen.

Dies ist aber auch Alles; denn wenn die Kinder die Alltagschule beendet haben und zu häuslichen Arbeiten angehalten werden, ist es mit der wohlthätigen Wirkung der Schuldisziplin zu Ende, und mit derselben auch daß anständige Betragen der Kinder.

Viele von ihnen fallen gänzlich in den Urzustand zurück, als wenn sie nie eine Schule besucht hätten; die Wirkung der Schulerziehung zeigt sich nur selten, und da meistens in negativer Form; ihr Betragen auf der Gasse oder an öffentlichen Plätzen zeigt eine ganze Fülle von Ausgelassenheit, Wildheit und Ungezogenheit.

Mit Abscheu und Bedauern wendet sich jeder anständige Mensch von ihnen ab; mit Abscheu, weil in diesen Geschöpfen die menschliche Würde bis zum Tierischen herabgesunken ist; mit Bedauern, weil an ihnen der gute Wille, die Mühe ihrer Lehrer verloren gegangen ist.

So lange die Lehrlinge unter der Schulaufsicht stehen, fügen sie sich einigermaßen, und ihr Betragen kann ein annehmbares genannt werden. Ist jedoch daß Ende der Schuldisziplin gekommen, schlägt die Stunde des „Freiwerdens“, dann brechen bei den meisten die bisher verhaltenen Leidenschaften mit elementarer Gewalt aus, und äußern sich in den verschiedensten Ungezogenheiten, besonders aber in den ausgelassensten Unterhaltungen und Raufereien.

Wenn wir die sonntägigen und sonstigen öffentlichen Unterhaltungen sowohl der Bauern-, als auch der Handwerkerjugend mit einiger Aufmerksamkeit verfolgen, werden wir finden, daß viele Jünglinge das Höchste der Heldenhaftigkeit darin suchen, ihre Rivalen im Lärmen, Toben und Schimpfen zu übertreffen, ja wie oft geschieht es, daß ein solch gutgeratener Sohn seine Heldenhaftigkeit durch einige Messerstiche zu beweisen für gut findet.

Und solche Fälle stehen leider nicht vereinzelt da, sondern sind etwas Alltägliches; das Raufen und Stechen ist bei einigen Klassen unserer Jugend schon so sehr ins Blut übergegangen, daß sie sich eine sonntägige- oder sonstige Tanzunterhaltung

Az Apatin és vidéke tárczája.

Keresztény hős halála.

— Az Apatin és Vidéke eredeti tárczája —
(Folytatás és vége.)

Eltaláltak, kiált Pál társa, a golyó mellembe fúródott. Halálos sebet ejtettek rajtam — érzem, hogy meghalok, — meghalok s élettelen rogyott össze. Egy két rövid hörgés és a halál megszabadította őt a bekövetkező hosszú fogságtól. Pál megszorítá pajtása hideg kezét, testét a sűrű bokrok közé vonszolá s még egyszer megérinté a megholt fejét és kezét.

Majd újabb lövések jelezték, hogy az ellenség a menekülők nyomában jár. Hortfield lelőtt társát magára hagyva, tovairamolt. A golyók csak úgy fűgyültek mellette. Félórai vad, kétségbeejtő hajsza után a majdnem folytonos puskaropogás közben Pál is lerogyott a tüskebokr mellett a futástól kimerülve s a több sebből ömlő vér miatt elgyengülve. A dús lombosított bokor ágaival reáborult, hogy megvédje a szegény üldözött katonát. Rövid idő multán lépések

közeledtek s három vitéz jelent meg a színhelyen.

Mondom, Tom, a közelben kell mind a két kölyöknek lennie, mert vérszagot érzett. Istenemre, ha ezek a kémkedő kutyák kezeink közé kerülnek, Isten legyen irgalmas nekik, élve égetjük meg őket. Különbön bajosan vitték el a bőrüket szárazon Do hova az istennyilába bújhattak el ezek a gazemberek.

Te, szól James, ha e semmirekelők közül valamelyik kezünk ügyébe esnék és reábizonyítanók kém voltát, úgy 200 dollár nyomná a zsebünket.

Ekkor valami zörejt hallottak. Az egyik katona már oda lépett, hogy megtudja, mi volt oka a zörejnek, mikor még épen jókor erős törtetés hallatozott az ellenkező oldalon, a mi a katonák figyelmét elvonta azon helyről, a hol Pál volt.

Pál hallotta beszédeiket és égető sebei daczára megkönnyebbülten lélegzett föl, mert azok ügetve távoztak el. Alig mentek el, fölemelkedett Pál erejének végső megértetésével, hogy magát biztosabb menedéket nyújtó helyre vonszolja. Sebeiből a vér miund erősebben sugárzott ki, mi vég-

re erőtlennül esett össze. Majdnem 2—3 óra hosszat feküdt alétlan. Midőn e hosszú, fáult álom után fölébredt, csakhamar tisztába jött kinteljes, könyörtelen helyzetével.

Mihez fogjak sóhajta gyakran fölnyitva zavaros szemét s azokat a beborult ég-re emelve. Istenem és Atyám adj erőt, hogy ezt a drága iratot elrejtthessem és megmenthessem. Találjon meg az ellenség, kinzásaitól ugyan nem félek, de ez az irat ez az irat! Fájdalmas mosoly játszadozott arczán, mert úgy tetszett neki, hogy a jó Isten meghallgatta imáját Reszkető kezekkel, mit sem adva sem a sajtó fájdalomra, sem a kínra, fölszakítá behagedt sebet s az ujonnan kipatakozó vértől piros mély sebébe — saját testébe rejté a reábizott iratok és midőn arra saját vérével nyomott örök emlékü pecsétet, biztosan nézett a halál elé. Könyús szemét még egyszer a mennyei Atyához emelte, kibent élte utolsó perczéig rendületlen hittel bizott és kékült ajkairól alig hallható sóhajok szálltak az eget Urához

Oh mennyei Atyám, segíts nyomorult, gyöngye gyermekednek! Oh szegény, — elhagyott hazám! Drága jó anyám Isten ved! A csillagok honába ismét találkozunk! Megfeszíté végső erejét s imára kulcsolá

ohne eine tüchtige Kauferei mit einigen Messerstichen gar nicht vorstellen können.

Auch jetzt gibt es nicht einen Verwundeten in der Gemeinde, welcher seine Heilung kaum erwarten kann, um dann die Kauferei vom Neuen beginnen zu können.

Ja vor kurzer Zeit gaben einige hoffnungsvolle Sprößlinge einen noch viel augenscheinlicheren Beweis ihrer Rohheit, da sie an einem armen, unschuldigen Kinde ihre Rache ausübten, indem sie dasselbe so sehr schlugen, daß es nun als Krüppel an der Krücke zu gehen gezwungen ist. Und was geschah mit den Tätern? Es ist besser darnach gar nicht zu fragen.

Unter solchen Umständen ist das Herz aller edler denkenden Eltern über das Schicksal ihrer Kinder mit Kummer und Sorge erfüllt, mögen dieselben nun dem Bauern- oder dem Handwerkerstande sich widmen, weil sie nie wissen können, wann und wo ihr Kind der Wildheit und Rohheit eines seiner Kameraden zum Opfer fallen kann.

Aber auch die allgemeine Sicherheit der friedliebenden Bürger leidet unter der Herrschaft dieser wilden Zustände, weil niemand wissen kann, wann und wo er von einer solchen wilden Horde angefallen, oder wenigstens mit Steinen beworfen werden kann.

Es sind dies betäubende Zustände, welche allen jenen Faktoren zur Schande gereichen, welche bezüglich der allgemeinen

Ordnung und Sicherheit verantwortlich gemacht werden können.

Und gestehen wir nur aufrichtig, daß diese Verwilderung der Sitten erst seit neuerer Zeit überhandgenommen hat. Vor einer kurzen Zeit war keine Spur davon, und zwar aus dem einfachen Grunde, weil damals die Jugend mehr unter Aufsicht stand, und weil die gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung Handelnden strenge zur Verantwortung gezogen und — wenn schuldig — auch strenge bestraft wurden.

Auch jetzt fehlt nichts anderes, als strenge Aufsicht durch die hiezu berufenen hiefür bezahlten Organe. Als die öffentliche Sicherheit noch unter der Obhut der sprichwörtlich gewordenen verantwortlichen Orts Hüter stand, sehnten wir uns alle nach der Änderung dieses Zustandes; und da nun die Aufsicht geändert wurde — ist Alles beim Alten geblieben; die Horden der Raufenden und einander Erstechenden ist noch größer geworden.

Auch jetzt sollte man das tun, was man früher getan; die Rauferei ohne Rücksicht auf Stand und Alter strenge bestrafen, damit ihnen die Lust zum Raufen vergehe.

Oder würden heutzutage einem Raufbolde und Messerhelden die gewissen „Fünf- und zwanzig“ schaden, oder vielleicht in ihm die menschliche Würde (die ein solcher doch nicht hat) verletzt werden? — Ja die falsch ausgelegte Humanität hat schon so Manches verschuldet!

Vergebens müht sich im Interesse der allgemeinen Bildung die Schule und alle hiezu berufenen Faktoren, wenn die Aufsicht über die Jugend gerade in dem Alter gänzlich aufhört, in welchem sie derselben am nötigsten wäre.

Die Unterhaltungen der Jugend sind wahrhafte Orgien der Wildheit und Ungezogenheit; sie sind die Stätten jeder Sünde, weil hier die Jugend beider Geschlechter ohne Schranke nach Herzenslust ausschweifen kann, wofür sie weder Tadel noch Strafe trifft. Darum sind aber auch die Folgen dieser Unterhaltungen Ungezogenheit, Verwilderung, Sittenlosigkeit und Verkommenheit, und zwar sittliche Verkommenheit beider Geschlechter der Jugend, wovon die überraschend große Zahl der außerehelichen Geburten ein abschreckendes Zeugnis gibt.

Es ist daher Pflicht eines Jeden, zur Verbesserung dieses unnatürlichen Zustandes alles mögliche zu tun. Vor Allem aber mögen die Eltern jener Kinder, welche das Wirtshaus besuchen, dann aber auch die zur Aufsicht berufenen Organe alles tun, daß das kostspielige und so mühevoll wirkende der Schule nicht gänzlich verloren gehe, und der Wunsch der Eltern erfüllt werde, daß nämlich aus ihren Kindern wohl erzogene, sittliche, gebildete und anständige Bürger des Vaterlandes werden mögen.

... S.

kezét, de ajkai csak elhaló imára nyíltak: Istenem, Megváltóm, könyörülj rajtam!

Ez ellebbent végszavak után meg-meg- u ulólag patakzott a vér orrán-száján és a dicső, nemes lelkű katona átadta lelkét Teremtőjének

Az éjjeli lövések az ir előőrsöket is figyelmesekké tették Hajnal tájban lovascsapatot küldtek a kémkedésre. Alig ért el az erdő széléhez, midőn az egyik ló hevesen kapálózott s a közellevő bokor felé tekintett. Fegyvert szögezve, óvatosan nyomultak előre a lovasok, midőn vérsnyomokra akadtak, mely oda vezetett. Azt szétnyomva, vérében fetregő angol katonát pillantottak meg, kibén Hortfield Pálra ismertek.

Szegény barátom, korán haltál el, szólt fájdalommal egy ir katona, majd fölvettk a holttestet és a táborba vitték.

Alig hallotta Homswell a történetet, azonnal a hely színére sietett, hol a véres test hús fák alatt feküdt. A hős jéghideg kezét kebléhez szorítá s könyvek peregetek szeméből ősz szakállára. Megnézte sebeit, melyek kiolták életét annak, ki hősiességében határt ismeri nem tudott,

ki az ő életét is megmentette s ime ott találja az iratot, melyet ő adott át neki. Kedves barátom, szólt Homswell, élt meg mentője, mily nemes tettet miveltél még halálodban is! Itt a tatongó sebben, saját testedben temetted el a titkot. Oh bár én haltam volna meg helyetted! Inkább csatát vesztettem volna el, mint téged, te Irland hű gyermeke.

Föltűnt a nap s bearanyozta fénylő sugaraival azon fecsoportot, melynek meszszenyülő árnya alatt egy árva sírgödör volt ásva, melyben Pálnak kell örök álmot aludnia. Rettenthetetlen, a csaták zajában edzett katonák fogták félkörben körül az árva sírgödört, a melybe Irland legderekabb hőseit tevék. Miután a végső tiszteletet jelző fegyverdördölések is elnémultak, Homswell a katonák elé állt s meghatva mondá:

Katonáim s a harcban bajtársaim! Ép most temettünk el egy hős harcost, bátor katonát. Tiszteljétek, szeressétek emlékét és böcsüljétek nagyra hős tettetét Kátholikus, e gyilólt vallás követője volt, de csak ily katonái lennének mind az angol hadseregnek, akkor méltó büszkeséggel tekinthetné reá az ország. Hortfield Pál mint hős, mint hű katona halt meg hazájáért,

királyáért uráért. Azon tudatban, hogy hazájának a legszentebb áldozatot hozzá, életét koczkára tevő, csakhogy annak dicsőségét növelhesse. A terv nem sikerült, de ő oly áldozatot nyújtott a haza oltarára, mely nevét minden angol szívében örökké feledhetetlenné teszi. Éljen Anglia, melynek ily szülötte volt.

Ezen egyenes lélekre való szavak megindították a durva katonákat s őszinte részvét ütött szíveikben tanyát e derék ifju hős halála fölött, titokban még könyvek is gyöngyöztek le megbarnult arcukról.

Nyugodjál békében Pál, pihenj idegen földben! Hős lelked vitt a sirba, igazi keresztény maradtál mindvégig. E szavakkal dobott Homswell a természet szülte virágokból készült koszorút a sirba s meghatva távozott a gyászföldre térről.

A fővezér parancsára Hortfield Pál sirját egyszerű emlékoszloppal díszítették föl, a mely néhány szavu feliratával hirdette, hogy ott derék hős zárta le szemét hazájáért örökre.

Hortfield Pál édes anyja az elválás perczei után sokszor zarándokolt a szt. György kolostor romjaihoz, hogy térdre

Közgazdaság.

A gabona rosták és a rostálás.

Folyik már javában a cséplés, sőt a kárhány helyen már be is fejezték most már a rosták is újra előkerültek, hogy megtisztítsák a kicséplést. Éppen azért talán nem lesz érdektelen, ha néhány szóval megemlékezünk a rostáról, különösen azokról, melyek jól beváltak és magáról a rostálásról is elmondunk egyet-mást.

Hogy mi az a rosta és miből áll annak szerkezete, azt anynyira ismeri már minden gazda, hogy felesleges lenne szót vesztegetni leírására. De az már azután más kérdés, hogy minő munkához milyen rostát kell használni.

Általában szem előtt kell tartani a rosta megválasztásánál, hogy annál jobb a rosta minél nagyobb annak szita felülete. Ezt úgy kell érteni, hogy minél nagyobb és több szitát lehet beletenni valamely rostába, minél jobban és szebben fogja az a gabonát megtisztítani és osztályozni. Ez könnyen érthető dolog, mert hisz minél nagyobb szita felületre oszlik el a rostálendő termés, annál nagyobb a biztonság, hogy belőle a nem odavaló idegen anyagok, gyommagvak, földrészesek, polyva, kavics, por stb. kiválasztódnak.

Az már úgy vidékenként szinte megszokott valami, hogy egy-egy gyomnövény az egész határban minden vetésben benne van, míg ugyanaz a gyomnövény más vidékeken csak elvétve, ritkán fordul elő. Természetes dolog, hogy minden gyomnövény magját ugyanazzal a gabonarostával kiválasztani nem lehet. Minél nagyobb és nehezebb a gyomnövény magja, annál inkább kell nagyobb szita felület a rostába s vi-

hulva átértett imával ostormolja az eget fia életeért.

Egy év letelte után békével véget ért a háború, mire az angol csapatok visszahajóztak. Homswell s a katonákat nagy kitüntetéssel fogadta Anglia népe. Később fölkereste Homswell a nyugtalan várakozó anyát, hogy fia dicső halálát tudtára adja. Isten akaratában megnyugodva fogadta az anya gyermeke halálának gyászshírét. Miután a fájdalomcsalta könnyük kiapadának, hálalt tekintetet vetett az égre s így szólt: Pál fiam, gyermekem, mint hős halál meg s egyházamnak hű szolgája maradtál.

Nnugodjál távol a hazától, aludjál édesem, drága magzatom!

Elérzékenyülve az anyai szeretet őszinte megnyilatkozásán kezdet szorított Homswell a nehéz próbát kiállott anyával s vigasztalva őt mondá: Fiam, asszonyom, az én életemnek megmentője, legkedvesebb barátom ott nyugszik Amerika csöndes földjében és várja a viszontlátás örömét a föltámadás napján. Ismét látni fogjuk őt a csillagok fölött, a hol örök béke és szeretet honol.

Bodrogi.

szont minél kisebb s könnyebb az uralkodó növény magja, annál kisebb lehet a szita felület. Ilyen uralkodó gyomnövények vidékenként a vadrepce, ördögboeskor mind különböző magvai vannak s e szerint különböző rostákat, vagy legalább is különböző szitákat kell használni kiválasztásukra. A gabonatisztításra igen jónak bizonyultak a Baker rendszerű rosták, melyet Kühne Ede, Clauton és Schluttleworth és Hoffherr és Schrantz gépgyárosok készítenek jó minőségben. Ezekkel az egyszerűbb és a gabona szemnél nagyobb tisztátalanságok is, akkor a legfelsőbi szitát részatosan lefelé állítsuk, hogy így e nagyobb idegen anyagok könnyen legurulhassanak a szitáról s kiessenek a gépből. Ha pedig nagyon polyvás a gabona, akkor a legfelsőbb szitát vízintésre állítsák hogy lassan terüljön el rajt a gabona s így a szellő szele tovább járassa át a rostálendő terményt és könnyebben kifújassa belőle a polyvát; egyáltalán minél gazosabb a rostálendő élet, annál lassabban szabad annak a szitákon végig menni s azért a garatnyílást szűkre kell állítani és a felső szitákra kel vízintésre állítani.

Ha a gabonában sok sz ördögboeskor vagy a repcebecző; miket igen nehezen lehet közönséges rostával kiválasztani, akkor az u. n. „Verseny” terményrosta tesz jó szolgálatot, melyet Kalmár Mihály készít Turkevén. E rostának felső szitái nem csak az oldalmozgást és előre felé mozgást teszik meg, de himbálózó mozgást is végeznek s így éppen úgy működnek mint az ugynevezett karéjrosták, a mivel az asszonyok választják ki az ördögboeskort vagy a repcebeczőt a gabonából.

Az árpa rostálására igen jónak bizonyult a Kühne féle mosoni rosta, mely az árpát a toklásztól és más idegen piszok, gyomtól tisztítja meg.

Ha pedig üszögös a gabona, akkor az üszöggarattal ellátott Baker rendszerű rosták valók munkába.

Végül ha a gabona külömben tiszta, csak por, polyva és apró gyommag van benne, akkor igen jó szolgálatot tesz a Kühne féle szelelő magtárrosta. Ennek a rostának szitái nincsenek, ez tisztán csak a szél erejével dolgozik, még pedig olyfomán, hogy a garatból vékonyan bocsájtott gabonát a szelelő szele előre fujja. Minél nehezebb a gabonaszem, annál közelebb illetve hamarabb feg lelesni s minél könnyebb az, annál messzebb viszi a széláram. A rostába tehát, a szelelő előtt, több állítható rekesz van, hova a különböző súlyu magvak melyeket a széláram különböző távolságokra visz, behullnak. E rostának a széláramát szabályozni is lehet, aszerint amit nehezebb vagy könnyebb magvak szétválasztásáról van szó. A port, polyvát és piszokot a szél teljesen kifujja a gabonából.

Igen jól lehet e kis szelelő rostát használni a különböző nehézségű termény magvak szétválasztására, így pl. búkkönyt a zabtól vagy borsót a zabtól, ha össze voltak keverve, pontosan és tisztán szét lehet választani.

Ha pedig a löheremagból az arankát kell kiostálni, erre megfelel, a Thalmyer-féle aranka rosta, mely szintén Kühne-nél kapható.

Hogy azonban bármely rosta jól működjön, vigyázni kell elsősorban a rosta felállításánál. Annak teljesen vízintesen kell állani, mert különben félre csúszik egy oldalra a mag s nem oszolván el az egész szita felületen, nem tisztul meg. A szelelő tengelyét jól meg kell olajozni, hogy könnyen járjon a rostát szilárdan kell beállítani, hogy ki ne rázódjék helyéből és nem szabad szélnek szemközt állítani, mert a szél visszafujja bele a port. A fajtákat pontosan kell kiválasztani, a nagyobb szemű felül, a kisebb szemű talul. Hogy pedig jól áttisztítson a rosta, nem szabad egyszerre beállítani a szitákat s azután végig ezzel a beállítással dolgozni, hanem többféleképp kell a szitákat összeválasztani és kipróbálni a beállítást míg teljesen jól fognak működni. Tágra állított garattal nem lehet tisztán rostálni.

Landwirthschaft.

Von der Braugerste.

Nachdem auch bei uns der Anbau von Braugerste eine immer höhere Bedeutung erlangt, wird es nicht überflüssig sein, wenn wir hier jene Regeln niederschreiben, welche der sächsische landwirthschaftliche Verein — nach dem berühmten Agrikultur-Chemiker Meerfer — ausgegeben hat.

1 Wenn wir die nöthigen Vorkehrungen treffen, so kann auch auf solchem Boden Gerste gebaut werden, welcher früher als dazu nicht geeignet betrachtet wurde. Sowie die Zuckerrübe nicht nur im humushaltigen Thonboden, sondern sogar in reinem Sandboden gebaut werden kann, ebenso steht es hoffentlich auch mit der Braugerste.

2. Die besten Vorfaaten der Gerste sind Safrüchte, und insbesondere gedeiht sie vorzüglich nach der Zuckerrübe. Wo also die Zuckerrübe gebaut wird, soll auch Braugerste cultivirt werden. Nitrogenreichen Boden liebt die Gerste nicht.

3.) Der Boden muß gut vorbereitet und womöglich gut verarbeitet, jedoch nicht gewalzt werden. Der Boden darf nie für Gerste tief gepflügt werden.

4. Gerste soll nur ausnahmsweise auf frisch gedüngtem Acker gebaut werden, weil hiedurch dieselbe an Qualität sehr leidet.

Betreff der Düngung unter Gerste wollen wir folgende Regeln beobachten.

Nitrogendünger darf nur mäßig, Phosphor und Kalidünger in größeren Mengen angewendet werden. Viel Nitrogen steigert zwar das Erntertragniß, jedoch nur zum Nachtheile der Qualität. Reiche Ernte und gute Qualität ist bei der Braugerste kaum vereinbar. Anstatt Chilisalpeter ist Ammoniakdünger zu empfehlen.

Als Phosphordünger geben wir Superphosphat, als Kalidünger Rainit für Nitrogendünger soll auf 1 Hektar 13 Kat. Foch höchstens 30 kg. in gewöhnlichen Fällen jedoch nur 15—18 kg. verwendet werden.

5. Als Braugerste wird nur die 2 reihige gebaut. Gute Braugerste giebt Chevalier für ausgezeichneten Boden zu verwenden, während die schlechtere Hanna-Gerste oder auch slowakische Gerste genannt für schwächeren Boden gut verwendbar ist. In manchen Gegenden gedeiht auch die englische Beerles-Gerste sehr gut.

6. Die Gerste soll nur in Reihen und höchstens 3—4 cm. tief gesät werden. Die Saat muß dicht gestreut sein, so daß auf 1 Hektar in gutem Boden 120 in schwachem Boden 150 lgr. verwendet werde, weil im entgegengesetzten Falle die Gerste sehr viele Seitentriebe bildet, was die Ernte in hohem Maße beeinflusst.

7. Die Braugerste sollte mit Maschinen oder mit der Hand auch beharkt werden, und darf deshalb auch kein Luzern mitgesät werden. Rein gebaut wird die Gerste eine glänzende Farbe und auch bessere Qualität erhalten.

8. Die Gerste darf erst nach ihrer vollkommenen Reife geerntet werden. Wegen zweckmäßiger Eintheilung der Erntearbeit ist es vorthelhaft sowohl die Hanna-Gerste als früher reife, und Chevalier als spätere Sorte zu bauen.

9. Die Gerste muß sofort nach der Ernte ausgedroschen werden, weil sie durch längeres Liegen im Stroh nur an Güte verliert.

10. Wenn bei ungünstiger Witterung die Gerste gleich nach der Ernte nicht eingebracht werden kann, so ist dieselbe auf Kreuze zu setzen damit sie vom Regen und Masse geschützt sei weil Feuchtigkeit auf die Farbe der Gerste eine nachtheilige Wirkung ausübt.

B

Öffener Sprechsaal.*)

Sehr geehrter Herr Redacteur!

In No 43 Ihres geschätzten Wochenblattes „Apatin und Umgebung“ finden die geehrten Leser desselben unter den Tagesneuigkeiten über die am Mittwoch den 20. Oktober l. J. abgehaltene Bezirkslehrerversammlung unter Anderem Folgendes: „Der Schulstuhl hat mit seiner Abwesenheit brillirt. Vergebens, wer interessiert sich in Apatin um Schulangelegenheiten soweit, daß man die Lehrerversammlungen auch noch besuchen würde.“

Der Artikelschreiber wollte mit diesem ganz natürlich sagen, daß der hiesige Schulstuhl sich um die Schulangelegenheiten nicht so sehr kümmert.

Der Schulstuhl hat zwar eine viel edlere Aufgabe, als in eine Zeitungspolemie sich einzulassen, und würde auch auf die spitzfindigen Fragen des Artikelschreibers gar nicht reflectiren, wenn nicht die Achtung vor den Schulfreunden es mir zur Pflicht machen würde, die Feder zur Hand zu nehmen, um solch eine anzügliche Verdächtigung zurückzuweisen, und den wahren Sachverhalt der Öffentlichkeit bekannt zu geben.

„Der Apatiner Bezirkslehrerverein, der doch eine Körperschaft bildet, seinen Präses und Vicepräses hat, hielt am 20. Oktober l. J. hier laut dem vom 11. Oktober datirten Programme seine regelmäßige Herbstsitzung. Der Präses dieser Körperschaft hat vielleicht alle die zu dieser Sitzung sonst erforderlichen Anordnungen, welche er dazu für nützlich erachtete, getroffen; allein, den hiesigen Schulstuhl aber zu dieser Sitzung

rechtzeitig einzuladen, hat er vielleicht nicht für nothwendig erachtet, vielleicht aber auch vergessen. Der Schulstuhlpräses hat zwar vom Apatiner Lehrkörper im Auftrage des Bezirkslehrervereins-Präses am 19. Oktober Abends 7 Uhr eingehändig eine Einladung zur benannten Sitzung wohl noch erhalten, diese daher so verspätet, daß der Präses mit bestem Willen keine Verfügung betreff Einladung des Schulstuhles mehr treffen konnte selbst aber am Erscheinen dort, wegen dringenden persönlichen Angelegenheiten verhindert war.

Dies ist der wahre Sachverhalt und aus der so verspätet eingesandten Einladung ist es aber ersichtlich, daß nicht der Apatiner Schulstuhl, sondern ganz andere mit ihrem Vorgehen brilliren wollten.

Warum war gerade die zufällige Abwesenheit des sozusagen ungeladenen oder ganz verspätet eingeladenen Schulstuhles so auffallend, und die Abwesenheit Derjenigen nicht, deren eigentlicher Beruf der Unterricht bildet?

Der Schulstuhl kennt seine heilige Pflicht, an der Volksbildung unterstützend mitzuwirken, eine Pflicht, deren er immer entsprochen hat und sich bestreben wird, auch in Zukunft zu entsprechen. Erfreulich wäre es daher, wenn jene Elemente, deren Beruf die Volksbildung ist, mit dem Schulstuhle mehr Hand in Hand gehen würden, sich gegenseitig an Leistungen überbietend und vereint dahin trachten mögen, dies Bestreben mit bestem Erfolge krönen zu können.

Mit Erfüllung dieser edlen Pflicht ist dem Schulwesen viel mehr geholfen, als mit jeder Zeitungspolemie. Indem ich den geehrten Herrn Redacteur ersuche, diese im Auftrage des hiesigen Schulstuhles gegebene Rechtfertigung — welche ich dem großen Publikum hier zu Gefallen in deutscher Sprache zu geben für nothwendig erachte — in Ihr geschätztes Blatt gefälligst aufzunehmen, zeichne ich mich hochachtungsvoll

Martin Dombovits
Schulstuhlpräses

* Für das in dieser Rubrik Enthaltene — übernimmt die Redaktion keine Verantwortung.

Ujdonságok. — Neuigkeiten.

— Dr. Thim József apatini járásorvos t. h. 4-én megkezdette városunkban orvosi müködését s ajánlja magát a közönség meleg pártfogásába. Lakása Fleischmann Pál zrinyiutezai házában van. Rendel naponkint d. e. 8 és 9 óra között.

* Dr. Josef Thim der neuernannte Apatiner Bezirksarzt begann in unserer Gemeinde am 4-ten d. M. seine ärztliche Praxis und empfiehlt sich in das Wohlwollen des p. t. Publikums. Seine Wohnung ist in der Zrinjiergasse im Paul Fleischmann'schen Hause und ordinirt täglich Vormittag von 8—9 Uhr.

* Ernennung. Der Obergespan des Bacshodrogher Komitates ernannte Dr. Josef Thim zum Bezirksarzt für den Apatiner Bezirk.

* Der Apatiner Schulstuhlpräses verpacktet: die eine Miethälfte der Bürgerschule, in wel-

chem sich jetzt die Verzehrungssteuer-Kommission befindet um den jährlichen Pachtzuschlag von 360 fl. an Herrn Adam Speiser.

* Eine Falschmünzer besser gesagt Geldschwindler-Banda treibt hier in Apatin ihr Unwesen. Wie wir vernehmen hat diese Schwindlerbanda durch Betrug von Apatin schon mehrere Tausender fortgetragen. Man spricht von 15—17 tausend Gulden und zählt die Namen der Simpel in Reihenfolge nach auf, die um schnell reich zu werden denselben am Leim gingen. Man weiß sogar schon wann die Betreffenden von Zombor herauskommen, zu wem sie gehen werden und was für Tölpel selbe einfadeln werden. Wie wir erfahren sind die berüchtigten Mitglieder dieser Banda keine Falschmünzer oder Geldfälscher, selbe können kein falsches Geld bereiten, Schwindler. Die versprechen für 100 fl. tausend Gulden oder das zehnfache zu bringen Sie zeigen gutes Geld, hunderte Gulden und versprechen für das Geld was ihnen jemand gibt das 10 fache denselben in 10 Tagen zu bringen. Diejenigen, welche das Geld sehen, glauben den Betreffenden sie haben eine Maschine, mittelst welcher sie das Gold genau so herstellen können. Aus dem Grunde können wir dieselben nicht bemitleiden, denn ihr Vorhaben ist ein strafwürdiges, denn sie wollen den Staat und durch denselben die Bürger betrügen. Von der hiesigen Polizei, die gewiß schon reichliche Verdienste sich erworben, erwarten wir, daß diesem Treiben einmal ein Ende bereitet werde, damit wir nicht in einen zweifelhaften Klafkommen.

* Bärenjagd. Die Großgrundbesitzer Josef und Valentin Fernbach de Apatin sind vorgestern zur Bärenjagd nach Fogaras gefahren.

* Ein ungarischer Einsiedler. Aus Mustar berichtet man uns, daß in dem Urwalde der Graf Rhuen Hedervarischen Herrschaft der 96 jährige ungarische Einsiedler Georg Marschalgo gestorben ist. Der Betreffende war über 30 Jahre als Einsiedler dort und ist stets im Freien geschlafen und nährte sich von den Pflanzen und Kräuter, welche der Urwald und die Wildniß ihm bot. Der Einsiedler hat durch seine Lebensweise die Gestalt eines Urmenschen gehabt. Sein Meter langes Haar ließ ihn trotz seines guten Gemüthes als Ungeheuer erscheinen. Er war derart abgehärtet, daß seine Haut nahezu so dick und hart war, wie die Haut einer Wildschwein oder eines Hirschen. Er war der anspruchlose Mensch der Welt, nachdem er in seinem Leben sonst nichts begehrte und wünschte, als daß er unter der tausendjährigen Eiche begraben werde, wo er sein Einsiedlerzelt hatte. Auf einem Besuche des Banus bat er denselben um dies, was der große Herr ihm in lautseligster Weise zusagte.

* Das Apatiner Seideninspektorat wurde mit heutigem Tage nach Zombor verlegt. Seideninspektor Anton Varga ist jedoch nach Neufay übersezt worden.

* Der Handelsminister liegt in Kaltenleitgeben schwer krank, weshalb er auch von seinem Posten in der nächsten Zeit zurücktreten wird. Dem Vernahmen nach soll diese Stelle durch den Direktor der Staatsbahnen Ludwig besetzt werden.

* In Vertretung des Handelsministers wird der Sectionschef Zaich der Eröffnung des Kreis-Gewerbemuseums in Segedin bewohnen Außer-

dem werden noch mehrere höhere Beamte des Handelsministeriums Augenzeugen des feierlichen Actes sein.

* **Franz Maul** Mitglied der Apatiner Korbflechter Genossenschaft wurde als Wanderlehrer des Korbflechter Faches, durch Herrn Handelsminister, nach der Gemeinde Jsa dirigiert. Maul bezieht eine Monatsgehalt von 50 fl, sodann freie Wohnung und freie Fahrt.

* **Den „Weinspiz“** resp. das Gasthaus des Apatiner Bräuhaus-Consortiums hat der bekannte Zomborer, früher Apatiner Wirt, Georg Flamm in Pacht übernommen.

* **(Das erste Monument.)** Das Komitat Szolnok-Doboka hat beschlossen, an das Abgeordnetenhaus eine Petition zu richten, daß außer den durch die königliche Munizipalität zu errichtenden zehn Denkmälern die Nation ein erstes Monument dem König errichten solle. Das Komitat hat die Petition behufs Unterstützung auch den anderen Komitaten zukommen lassen.

* **(Zusammenstoß mit dem Orient-Expresszug.)** Von der Direktion der königlich ungarischen Staatsbahnen wird gemeldet daß Mittwoch Nachts der Orient-Expresszug Nr. 902, als er die Station Szabadka passierte, die letzten Waggons des in entgegengesetzter Richtung einfahrenden Lastzuges Nr. 941 streifte, in Folge dessen die Lokomotive des Express- und drei Waggons des Lastzuges entgleisten und beschädigt wurden. Ein Bremser des Lastzuges erlitt eine unbedeutende Verletzung; die Passagiere und das Personal des Expresszuges blieben unversehrt, ja die Passagiere namen den Unfall gar nicht wahr. Der Verkehr wurde mit Umsteigen aufrechterhalten. Die Untersuchung wurde sofort eingeleitet und der schuldtragende Beamte suspendiert.

* **(Der neue Direktor des Landes-Industrievereins.)** Die Direktion des Ungarischen Landes-Industrievereins hielt eine Sitzung, in welcher die durch das Ableben Soma Mudrony's erledigte Direktorstelle besetzt wurde, und zwar wurde einstimmig der bisherige stellvertretende Direktor königlicher Rath Moriz Gelleri gewählt. Der Neugewählte wurde von einer Deputation in die Sitzung eingeholt und mit stürmischen Ehrentufen begrüßt, worauf ihm Präsident Graf Eugen Zichy mit warmen Worten das Ergebnis der Wahl zur Kenntniß brachte. Gelleri ist bereits seit zwei Jahrzehnten im Landes-Industrieverein thätig und hat sich zuerst als Sekretär, später als stellvertretender Direktor um das Ausblühen des Vereins große Dienste erworben. Die Stelle des Direktors des Landes-Industrievereins hat als Erster bekanntlich Ludwig Kossuth innegehabt.

* **Der neue Fünfkirchner Bischof.** Die Nummer des Amtsblattes publiziert die Ernennung des Titularabtes, Domherrn der Graner Erzdiözese und Primatial-Kanzlei-Direktors Samuel Hettyen zum Bischof von Fünfkirchen.

* **Reise der Königin.** Bekanntlich wird Ihre Majestät einen Theil dieses Herbstes in Biarritz verbringen. Nach den bisherigen Dispositionen wird die Königin mit kleinem Gefolge Ende November die Reise nach Biarritz antreten, dessen kräftigende Seeluft ihr die Aerzte wieder wieder empfohlen haben. Die Dauer des Aufenthaltes in dem französischen Seebade ist vorläufig nicht festgestellt, doch dürfte Ihre Majestät, wenn ihr der Aufenthalt behagt, mindestens zwei Monate dort verbleiben.

* **Das Königspaar in der Kapuzinergruft.** Wie aus Wien gemeldet wird, führen am Mittwoch der König und die Königin in einer geschlossenen Hofequipage ohne jede Begleitung bei der Kapuzinerkirche vor, wo sie vom Guardian Lukas Wolf und dem Gruftmeister Engelbert Weinberger empfangen und ehrfurchtvoll begrüßt wurden. Unter Vorantritt zweier Fackelträger begaben sich die Majestäten in die Gruft. Zunächst wurde der Sarg des Kronprinzen Rudolf aufgesucht. Tief ergriffen und in Andacht versunken beteten Ihre Majestäten längere Zeit auf einem mit Sammt überzogenen Betschemel. Hierauf wurden die Säрге der ältern Sr. Majestät, das Grab des Erzherzogs Franz Karl und der Erzherzogin Sophie, die der verstorbenen Brüder des Monarchen, Erzherzog Karl Ludwig und Kaiser Max von Mexiko besucht. Ihre Majestäten steckten dann in der Gruft 6 Kerzen an und kehrten in die Hofburg zurück. Um halb 8 Uhr Früh wurde in der Kapuzinerkirche eine Messe für die verstorbenen Mitglieder des Kaiserhauses gelebt. Nach dem Seelenamte begab sich der Konvent unter Führung des Guardians in die Gruft, wo an allen Särgen gebetet wurde. Dem Publikum wurde der Zutritt in die Gruft von 3³/₄ Uhr Vormittags an gestattet.

* **Der älteste General der Armee gestorben.** Diese Woche starb in seiner Wohnung in Wien der Feldmarschall-Lieutenant und Kämmerer August Freiherr v. Stillsfried und Rathenig, zweiter Inhaber des 50. Infanterie-Regiments. Mit dem Freiherrn von Stillsfried ist der rangsälteste und auch an Jahren der älteste General aus dem Leben geschieden. Er wurde am 10. September 1806 zu Prag geboren und trat bereits 1820 als Kadet in das Infanterie-Regiment Nr. 12.

* **Ein Geschenk der Stadt Budapest an unseren König.** Zur Erinnerung an den vorjährigen Besuch Sr. Majestät in der rumänischen Hauptstadt ließ die dortige Stadtrepräsentanz photographische Aufnahmen vor den schönsten Punkten der Stadt anfertigen. Insgesamt wurden 12 Aufnahmen gemacht und die wohl gelungenen Photographien in einer kunstvoll ausgearbeiteten Enveloppe mit einer entsprechenden Aufschrift vom Bürgermeister dem Ministerpräsidenten mit dem Eruchen übergeben, dieselben an Sr. Majestät gelangen zu lassen.

5246 szám.

tkvi. 1897.

Árverési hirdetmény.

Az apatini kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Kék Lajos által képviselt Zanicsin Milos végrehajtónak Zanicsin Uros Ó-sztapári lakos végrehajtást szenvedett ellen 25 frt tőke s jár kielégítési miatti ügyében az Ó-sztapári 2619 hrszámú telejkönyvben. A 346 hrszámú 286 ö. i. számu ház udvar és kertből álló, végre szenvedett miszerint ingatlan Ó-Sztapáron a község házábanál 536 frt kikiáltási árban 1897. évi december hó 4 napján d. e. 10 órakor bir. végrehajtási árverés alá fog bocsájtatni s a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt egy hó, a másodikat két hó, a harmadikat három hó alatt mindig az árverés napjától számított 5 % kamattal együtt a zombori kir. adóhi-

vatalnál mint letétpénztárnál lefizetni s a vétel után járó kincstári illetéket viselve.

A bánatpénz a utolsó részletbe fog betudatni.

Apatin 1897. évi szeptember hó 13. kir. jbiróság mint tkvi. hatóság.

Lahner Antal kir. albiró.

5627. szám

tkvi. 1897.

Árverési hirdetmény.

Az apatini kir. járásbiróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Bruck Mór ügyvéd által képviselt Remlinger János végrehajtónak Koch Antal apatini végrehajtást szenvedett ellen 90 frt. tőke s jár. kielégítése miatti ügyében, az apatini 571. sz. betétben A I. 1—2 sor 2302, 2303 hrszámú 732 öi. szám alatt felvett ingatlanokból Koch Antal végrehajtást szenvedett fele rész jutaléka, a C 2, 3 alatt Szorgend József és neje Haasz Anna javára bekebelezett élet-hossziglani haszonélvezett érvényben tartása mellett 423 frt kikiáltási árban Apatinban a kir. járásbiróság mint tkvi hatóság hivatalos helyiségeiben 1897. november hó 26-ik napján d. e. 10 órakor kir. végrehajtási árverés alá fog bocsájtatni s a kikiáltási áron alol is elfog adatni

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt egy hó, a másodikat két hó, a harmadikat három hó alatt mindig az árverés napjától számított 5% kamatai együtt a zombori kir. adóhivatal mint letétpénztárnál lefizetni s a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A mennyiben az elárverezendő jutalékért a C. 2. 3 alatti haszonélvezeti jogot megelőző követelés fedezése szükséges 150 frt. meg nem ígértetnék, az ingatlan jutalék nyomban ezen C. 2. 3 alatti haszonélvezeti jogra való tekintet nélkül fog elismertetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

Az apatini kir. jbiróság mint tkvi hatóság 1897. szeptember hó 15-én.

Lahner Antal kir. albiró.

5628. szám

tkvi. 1897.

Árverési hirdetmény.

Az apatini kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Bruck Mór ügyvéd által képviselt Fernbach Antal végrehajtónak Klem Vendelné szül. Aman Rozina apatini lakos végrehajtást szenvedett ellen 2511 frt 64 kr. tőke s jár kielégítése miatti ügyében az apatini 1432. számú betétben A I. 1 2 sör 1663, 1664. hrsz. 1155 öi. számu ház és beltelekből végr. szenvedett Klem Vendelné Aman Roza fele rész jutaléka 825 frt kikiáltási árban, az apatini 1180 számu tkviben A 7. 1203 hrsz. 1143. öi. szám ház és udvartól Klem Vendelné Aman Rozina 1/8-ad rész illetősége 300 frt. kikiáltási árban. Apatinban a kir. járásbiróságnál mint telekkönyvi hatóságnál 1897. évi november hó 27-ik napján d. e. 10 órakor bir. végrehajtási árverés alá fog

bocsájtani s a kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt egy hó a másodikat két hó, a harmadikat három hó alatt mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a zombori kir. adóhivatal mint letétpénztárnál lefizetni s a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

Az apatini kir. jbiróság mint tlkvi hatóság 1897. szeptember hó 16-án.

Lahner Antal kir. albiró.

Kohlen-Verbleiß.

Ich gebe hiemit dem geehrten Publikum von Apatin und den Nachbargemeinden kund, daß ich in meinem in der Briny-Gasse befindlichem Hause ein reiches Kohlen-Lager besitze und daß bei mir Stückkohlen, Briquets, und Coaks zu den billigsten Preisen zu haben sind.

Achtungsvoll:

Paul Fleischmann.

Kundmachung.

Günstig zu kaufen ein Gut 34 Joch Feld in 3 Stücken, ein Stück von dem Anderem entfernt 200—300 Schritte.

Ackerfeld 22 Joch, Wiese 3 Joch, Wald jung 5 Joch, Garten, und Obstgarten 4 Joch. 1 Haus aus Hartholzpfosten mit 2 Zimmern und Küche, ein Stall für 10 St. Vieh oder Pferde, Hausheuer 10 Klafter lang 7—8 breit, Schweinstall, Hühnersteige gemauerter Brunnen, Bienenstöcke 15—20, Obstgarten ist umgezäunt besteht aus 280 Pflaumenbäume, 40—50 Bäume Birne Apfel u. a. Bäume.

Bezirk Novska Dorf Lipovljane, bei Neugradiska. Näheres ertheilt

Kosta Theodorević
Kaufmann — Vintorze

Inhaltsverzeichnis des

„Illustrirter Landbote-Kalender“ für das Jahr 1898.

Zu haben in Temesvar: Kalender-Abtheilung der Esanader Diözesan-Buchdruckerei. Preis in starkem, farbigen Umschlag 25 kr Zum neuen Jahr! — Gruß an unsere

Freunde! — 100-jähriger Wahrsager. — Unter der Schneelawine. — Vorbedingungen des häuslichen Glückes. — Gott weiß es am besten, wo Hilfe dringend noththut. — Inschriften an alten Häusern. — Erzherzog Otto. — Der beste Lehrmeister eines rechten Lebens ist der Tod. — Ferdinand Eszka †. — Zum Tagwerk. — Wie der heilige Vater Pius IX. einen jungen Gottesflehner zum Beten brachte — Der Vater des Schreckens. — Unsere Königin bei einer Bäuerin. — Die Rache des Medlichen. — Hausrecht. — Warum und wie man das Alter ehren soll. — Ein guter Rath für Mütter. — Das Familienleben im Sprichwort. — Die Brandkatastrophe in Paris. — Einige Hausmittel gegen Krankheiten. — Der neue Präsident der Vereinigten Staaten von Nordamerika. — Eine Explosion in der Petroleum-Raffinerie von Dravicza in Südbungarn. — Zur Düngung der Obstbäume. — Lorenz Schlauch, Kardinalbischof von Großwardein. — Humoristisches. — Du sollst Vater und Mutter ehren! — Die schwierige Theilung. — Das böse Gewissen. — Die Hochzeit im Herrscherhause. — Muttersprache. — Munkácsy — irrsinnig. — Der rechte Schlosser. — Allerlei Nützliches — Drei Enkel unseres Königs. — Wie ein Prinz starb. — Der Tabakbau der Erde. — Die Verlobung der „Rose der schwarzen Berge“ — Eine elektrische Bahn durch das Meer — Die Pest. — Ueber das Tränken der Thiere. — Die Hausapotheke. — Erbarmt euch der armen Ausfägigen! — Die Citronensäure und die Methode ihrer Anwendung. — Graf Michael Murawiew. — Die europäischen Staatsschulden. — Gedanken-splitter — König Alexander von Serbien. — Wie eine Gemeinde durch gute Beispiele umgestaltet wird. — Was eine todte Mutter vermag. — Osterstimmung. — Humoristisches. — Gemeinnütziges. — Beamtenstand des Temeser Komitates. — Personalstand des Torontaler Komitates. — Jahrmärkte Ungarns, Kroatiens, Slavoniens und Siebenbürgens.

Sobien ist erscheinen der so schnell beliebt gewordene. **Südbungarischer Bauernkalender.**

Dieser Kalender ist ein echtes Familienbuch, welches in keinem Hause fehlen sollte. Derselbe enthält eine große Anzahl schöner Bilder z. B. Ein prächtiges Farbenbild: „Die heilige

Familie.“ Erzherzog Otto. Der neue Präsident der Vereinigten Staaten von Nordamerika. Das Bild unseres erlauchten Königs. Die Elektrizität in Dienste der Landwirtschaft. Ferdinand Eszka. Die Brandkatastrophe in Paris. Eine Explosion der Petroleum-Raffinerie von Dravicza. Lorenz Schlauch, Kardinalbischof von Großwardein. Das Kaiserin Maria Theresia-Denkmal in Preßburg. Ansicht von Canea. Prälat Kneipp und noch viele, viele andere schöne Bilder mit recht lehrreichem und unterhaltlichem Inhalte. Der Kalender ist steif gebunden mit Leinwandrücken, über 200 Seiten stark und kostet bloß 35 kr. per Stück. Kreditfähige Wiederverkäufer erhalten schönen Rabatt Zu beziehen durch die Kalender-Abtheilung der Esanader Diözesan-Buchdruckerei, Temesvar.

Kundmachung.

Ich gebe hiermit dem hochverehrten Publikum höflichst bekannt, dass ich in **Hodságh** ein reichhaltiges Lager in allen möglichen

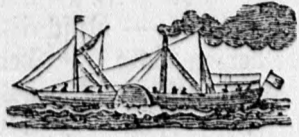
Tisch- und Hängelampen, in Jäger- Unterwäsche, in Bilder, Spiegel und sonstigen Glas- und Porzellangeschirre halte.

Ausserdem sind in meiner **Gemischten Waarenhandlung** die besten Sorten **Thee, Rum, Käse, Sauerwasser, rektifizierter Spiritus, Maroni** ect. zu haben.

Indem ich das werthe Publikum der solidesten und reellsten Bedienung versichere, bitte ich um recht freundlichen Zuspruch

Hochachtungsvoll

Johann Bäcker
Kaufmann.

Fahrplan

der Passagier-Schiffe:

Thalfahrt:

Sonntag, und Mittwoch 7^{1/2} Uhr Früh.

Bergfahrt:

Sonntag, und Donnerstag 8 Uhr 55 Minuten Abends.

Omnibusfahrt

von Apatin nach Zombor täglich in der Früh 6 Uhr und von Zombor zurück Nachmittag 4 Uhr.

Omnibusközlekedés

Apatinból — Zomborba Indulás reggel 6 órakor, Zomborból — Apatinba d. u. 4 órakor.

Vasuti menetrend. — Eisenbahn-Fahrordnung.

Szabadka Dálja között és viszont. — Zwischen Szabadka und Dalja.

Évényes 1897 október 1-étől. — Giltig vom 1. Oktober 1897.

Óra és percz Stunde u. Minute	Óra és percz Stunde u. Minute	Óra és percz Stunde u. Minute	Óra és percz Stunde u. Minute	Az állomás neve Name der Station	Óra és percz Stunde u. Minute	Óra és percz Stunde u. Minute	Óra és percz Stunde u. Minute	Óra és percz Stunde u. Minute
A vonat jellege — Zugsgattung				Name der Station	A vonat jellege — Zugsgattung			
Vegyes Gemischt	Személy Personen	Gy. Vonat Schn. Zug	Vegyes Gemischt		Személy Personen	Gy. Vonat Schn. Zug	Személy Personen	Vegyes Gemischt
4.50	2.05		6.32	ind. Szabadka ^{abg.} / érk. ank.	8.43		1.26	10.40
5.20	2.29		7.03	Tavankút	8.13		1.03	10.10
5.49	2.49		7.33	Bajmok	7.51		12.47	9.47
6.28	3.20		8.17	N.-Militics	7.04		12.09	8.58
6.45	3.34		8.34	érk. Zombor / ind.	6.49		11.54	8.35
6.55	3.41		8.41	ind. Zombor / érk.	6.39		11.47	8.25
7.22	4.20		9.09	Prg.-Szt.-Iván	6.14		11.27	8.00
7.39	4.16		9.27	Szóna	5.56		11.12	7.39
7.54	4.28		9.42	Gombos	5.40		10.59	7.24
9.28	5.25		10.57	Erdőd	4.15		9.59	6.00
9.44	5.37		11.12	érk. Dálja / ind.	4.00		9.45	5.45

Zombor — Ujvidék 2.³⁰ és 3.⁵¹ — Zombor — Baja 7.⁰⁵ és 4.⁰⁵

NB. Az aláhuzott perczek az este 6 tól reggel 6 óráig terjedő időközt jelzik.

NB. Die unterstrichenen Minuten deuten die Zeit von Abend 6 bis Früh 6 Uhr an.

Personen- und Preis Tarif

auf dem zwischen Apatin und Baja verkehrenden Lokalschiffe Lukács Béla No. III. der Ungarischen Fluß- und See-Actiengesellschaft.

von APATIN.

Das Schiff verkehrt alle Tage mit Ausnahme Dienstag.

I. Classe	II. Classe	III. Classe	Namen der Station	Bis 5 Kilogr.	Bis 50 Kilogr.	Bis 75 Kilogr.	Bis 100 Kilogr.	Über 100 Kilogr.	Für einen Hund
45 Kr.	30 Kr.	20 Kr.	B. Monostorszegh	25 Kr.	25 Kr.		50 Kr.	100 Kr.	10
70 Kr.	40 Kr.	30 Kr.	Vörösmart	25 Kr.	25 Kr.		50 Kr.	100 Kr.	10
85 Kr.	50 Kr.	35 Kr.	(Battina) Kis-Köszeg	25 Kr.	25 Kr.		50 Kr.	100 Kr.	10
85 Kr.	50 Kr.	35 Kr.	Bezdán	25 Kr.	25 Kr.		50 Kr.	100 Kr.	10
150 Kr.	90 Kr.	60 Kr.	Mohács	50 Kr.	50 Kr.		100 Kr.	200 Kr.	25
180 Kr.	110 Kr.	70 Kr.	Duna-Szekcső	50 Kr.	50 Kr.		100 Kr.	200 Kr.	30
225 Kr.	135 Kr.	90 Kr.	Baja	50 Kr.	50 Kr.		100 Kr.	200 Kr.	35

Fahrordnung.

Änderungen des Fahrplanes vom 27-ten Oktober.

Von Baja nach Apatin	—	—	—	7 ⁰⁰ Uhr Früh		Von Apatin nach Baja	—	—	—	12 ³⁰ Uhr Nachmit.
Szekcső	—	—	—	7 ⁵⁰ " "		B. Monostorjeg	—	—	—	1 ⁴⁵ " "
Mohacs	—	—	—	8 ³⁰ " " ank.		Vörösmart	—	—	—	2 ³⁰ " "
Battina	—	—	—	9 ⁰⁰ " " abf.		Kis-Köszeg (Battina)	—	—	—	2 ⁵⁰ " "
Vörösmart	—	—	—	10 ²⁰ " "		Mohacs	—	—	—	4 ⁰⁵ " " ank.
B. Monostorjeg	—	—	—	10 ⁴⁰ " "		Szekcső	—	—	—	4 ⁴⁰ " " abf.
Anf. in Apatin	—	—	—	11 ¹⁰ " "		Anf. in Baja	—	—	—	5 ³⁰ " "
				12 ⁰⁰ " Mittag						6 ⁵⁰ " "

Lapkiadótuljdonos Witzmann József.

Szavadill József nyomása Apatin.